

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Anden Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 106. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: [https://tekster.kb.dk/text/gv-1836\\_518A\\_2-txt-shoot-idm5931.pdf](https://tekster.kb.dk/text/gv-1836_518A_2-txt-shoot-idm5931.pdf) (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Et *aandeligt* Side-Stykke til dette tikantede *Grav-Capel* med Helle-Taget, er det store Mindes-Mærke, Thjodrik som "Didrik af Bern" har faaet i Tydskernes *Helte-Bog* og den Islandske *Vilkin-Saga*, og hvem kan nægte, at denne *Gothe-Konge*, som aftvang *Græker* Beundring og *Romere* Kiærlighed, maa have været en Kæmpe af Vælgten, der ærlig fortjende at kommes priselig ihu, saalænge der paa Jorden fandtes Frænder ad ham, men det er dog ogsaa mærkeligt at see, hvor dyb den Følelse var, hos Venner som hos Fiender, at der hvilede en dunkel Brøde paa ham, ei Døden selv kunde ret afsone. Medens derfor Paven i Rom uden al Barmhertighed lader ham fare til Helvede, lader selv en venlig Historie-Skriver i næste Menneske-Alder (Prokop) ham smage Helvedes Kvaler i levende Live, *Tydskerne*, hvis Helt han ret egenlig er, lade ham lokke af en Dværg ind i Bjerget, hvor han aldrig meer seer Dagens Lys, og *Islænderen*, eller hans Hjemmels-Mand, lader ham forsvinde paa en kulsort Hel-Hest ud i Ørken at kæmpe med Drager til Domme-Dag\*P. E. Müllers *Saga-Bibliothek* II. 289.. Det er unægteligt haardt for en Kæmpe, der, efter mange *Dyre-Aldre*, atter, saavidt Enkelt-Manden kan, skabde en "*Menneske-Alder*" paa Jorden, men det er dog ikke desmindre sandt, at hvem der 107 bliver *Tyran*, om end først paa Gravens Bredd, han maa bøde for det, og er det en Kæmpe, hvis Kald og hvis Dag-Værk det netop var at *styrte Tyranniet* og indsætte Menneske-Aanden i sine tabte Rettigheder, da maae vi lade ham fare til *Skiærs-Ilden*, om vi end ønske at kunne slukke den med vore Taarer. *Nyaars-Tidens* Kiendelse vil da stemme overeens med *Middel-Alderens* Følelse, og kun udtrykkelig tilføie, hvad Følelsen forudsatte, at Folkenes *Stor-Mænd* er Folkenes *Speil*, i alle Maader deres "*Visere*", saa Staven kan ei brydes over *Diderik af Bern*, uden at brydes over *Gothe-Stammen*, hvis Krone han bar, og hvis Endeligt Historien derfor ogsaa lærer os, var ingenlunde mindre ulykkeligt end hans. Et af hans Mund-Held, som blev til et Ord-Sprog, var: en ussel Romer, som træder i Gothens, men en dygtig Gothe, som træder i Romerens Fod-Spor, og det var aabenbar Tænke-Maaden, som indviede baade ham og hans Gother til Undergang, thi selv den *bedste* Tyran er det for Konger et Selv-Mord at efterligne, og ei mindre var det et Selv-Mord af Gothe-Folket, at ville, med Opoffrelse af deres Moders-Maal og gradvise Udvikling, tilegne sig Romernes Sprog og den gamle Verdens Dannelse. Vi, der gennem tre Aarhundreder har gjort noget Lignende, vi næppe vel knap at kalde det Synd, men Døden, som er Syndens Sold, ramde os dog aabenbar i samme Grad, som vi gientog Gothernes Brøde, og vi vilde forgaaet som de, hvis vi ei havde oplevet den Time, da ægte Dannelse kan fordunkle den Falske og Aanden i Moders-Maalet opsvinge sig høit over en konstlet Veltalenheds blændende Sminke, kildrende Klang og bedøvende Blomster.